

Alapítvány
 & **Előzetes**
 Dr. Titu Maiorescu
 Legenda-Geno-
 C. G. G. G.

DÉLI HIRLAP

A Timişoara-i újság
 megjelenésének helye az 68.
 (Dosa, No. 684/1938)
 Szerkesztőség:
 Timişoara I. Bld.
 Regina Maria, 8.
 Kiadóhivatal:
 Timişoara I.
 P. O. Box 1000

A romániai magyarság demokratikus lapja

Döntő szakaszához érkezett a kormányválság Patrăscanu és Titel Petrescu államminiszterek kiváltak a kabinetből

A Nemzeti Demokratikus Arcvonal nyilvánosságra hozta kormánylistáját Miniszterelnököknek Groza Pétert, az Ekés Front vezetőjét javasolja az Arcvonal

Bucureşti. A három hét óta húzódó belpolitikai válság utolsó s ezuttal döntő szakaszához érkezett. A Kommunista Pártot képviselő Lucretiu Patrăscanu és a Szociáldemokrata Pártot képviselő Titel Petrescu államminiszterek kiléptek a kormányból, miután napokkal előbb a két párt megszűntnek jelentette ki a jelenlegi kormány politikai alapját képező Demokrata Blokkot.

Az új kormányt most már rövidesen meg kell alakulnia.

Minden jel arra mutat, hogy az új kabinet széleskörű demokratikus koncentráció alapján jön létre. A kibontakozásban új momentumot jelent Groza Péter dr., az Ekés Front vezetője, mint a Nemzeti Demokratikus Arcvonal által ajánlott új miniszterelnök nevének előtérbe kerülése. Az ország demokrata közvéleménye bizonyára örömmel és megnyugvással fogadja a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányalakítási javaslatát s bizik abban, hogy a nagy horderejű javaslat alapul szolgál majd a pártok és más demokratikus erőcsoportok közötti megegyezéshez és lehetőséget nyújt egy olyan megoldásra, amely megfelel az ország érdekeinek.

vetsége (Uniunea Patriotilor). Belügyi államtitkár: Liberális Párt és Kommunista Párt, közoktatásügyi államtitkár: Nemzeti Parasztpárt, iparügyi államtitkár: Szociáldemokrata Párt, közellátási államtitkár: Egységes Szakszervezetek, földművelésügyi államtitkár: Ekés Front.

Az uralkodói audiencia után Patrăscanu Lucretiu és Titel Petrescu Constantin jelentést tettek a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsának. A tanácsülésen Patrăscanu Lucretiu, Luca Vasile, Gheorghiu-Dej Gheorghe, Titel Petrescu Constantin, Radăceanu Lotar, Ionescu Tudor, Vonea Stefan, Brătulescu Victor, Stoica Chivu, Stoilov professor, Bagdasar dr., Vladescu-Răcoasa professor és Groza Péter vett részt.

A tanács tudomásul vette, hogy a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt vezetősége elutasította a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsának álláspontját. A tanács a válság azonnali megoldására hozott intézkedései során megállapította, hogy a Nemzeti Parasztpárt és a Nemzeti Liberális Párt elnöke nem fogadta el a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba való belépést. Politikai együttműködési kormány s a miniszteri tárcák megoszlásának kérdése foglalkoztatja őket, s ennek során olyan kéréseket támasztanak, amelyek a jelenlegi politikai erőviszonyoknak nem felelnek és nem képviselik ezeket az erőviszonyokat.

A munkásosztály és az egész román nép kívánja a válság sürgős megoldását. Ez azonban csak a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsa által hirdetett elvek értelmében lehetséges. Csak olyan kormány biztosíthatja a felszabadító háború további folytatását, a fegyverszünet pontos végrehajtását, a szovjet népekkel és az egyesült nemzetekkel való baráti viszony megerősödését, valamint köz- és magánintézmény megújítását és demokratizálását s a szükséges gazdasági, szociális és politikai reformok valórváltását, amely az ország minden demokratikus erejét képviseli, — fejezi be közleményét a Scânteia.

A Scânteia megvilágítja a belpolitikai válságot előidéző eseményeket

A Scânteia, a Kommunista Párt lapja vezető-helyen ismerteti a belpolitikában augusztus 23. óta történt eseményeket, amelyek végül a Demokrata Blokknak a két baloldali párt részéről való felmondásához, Patrăscanu és Titel Petrescu államminiszterek lemondásához s végül a két pártvezető királyi kihallgatásához vezettek, amelyen a Nemzeti Demokratikus Arcvonal nevében előterjesztést tettek az uralkodónak az új kormány összetételére. A nagyjelentőségű közlemény szövege:

Két hónap telt el az augusztus 23-i események óta, amikor Antonescu országáruló diktatúráját megdöntötték s Románia megszabadította kapcsolatát a hilerista Németországgal, hogy az egyesült nemzetek nagyszerű harcába bekapcsolódva, háborút üzenjen a hilerista Németországnak.

A Nemzeti Demokrata Blokk, amely Romániának a rabló és elnyomó háborúból való kilépése siettetésére kötelezett, de amely nem valamennyi nemzeti demokratikus erő egyesülése, hanem egyes legeselekvőbb és legharciasabb demokratikus erők kizárására épült, éppen e miatt akadálynak bizonyult ama korszak történelmi feladatainak megvalósítása útjában, amelyben népiünk él.

A moszkvai fegyverszünet aláírása után a Nemzeti Demokrata Blokk és a kormány már nem felelt meg a szükségletnek és az új helyzetnek. A Romániai Kommunista Párt központi intézőbizottsága ezért nemzeti demokrata platform-javaslatot dolgozott ki, amelyet erős tömegszervezetek, mint az Egységes Szakszervezetek, az Ekés Front és a Hazafiak Szövetsége is, magukévá tettek.

A Szociáldemokrata Párt vezetőségevel folytatott tanácskozások nyomán az Egységes Munkásarcvonal közös platformjában állapodtak meg. Az ANEP-nélvélés tartott nagygyűlés határozatával felhívta a népeket azt az elhatározást, hogy a kormány távozzék s a Nemzeti Demokratikus Arcvonal az egyesült nemzeti demokratikus erők ki-fejezőjeként alakítson kormányt.

A Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt visszautasította az Egységes Munkásarcvonalnak és a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsának ismételt ajánlatát az együttműködésre. A válság három hete tart. Köztudomásra akkor került, amikor a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsának képviselői a Nemzeti Demokrata Blokkot felmondták.

A demokratikus erők türellemmel várták a válság megoldását. Azt kérték, hogy az új kormányban résztvevő erők a Nemzeti Demokratikus Arcvonalban is képviselve legyenek, hogy ezzel széleskörű alapot teremtsenek az építőmunka számára.

Hogy a válság minél előbb megoldódjék, a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsának két államminisztere, Patrăscanu Lucretiu és Titel Petrescu Constantin lemondanak a Sanatescu-kormányban viselt tárcájukról. Ezzel az Egységes Munkásarcvonal, amely az utóbbi hat hónap eseményeinek főhajtó motorja volt és alapvető mértékben hozzájárult az augusztus 23-i eseményekhez, teljes mértékben megvonta bizalmát a kormánytól.

Patrăscanu Lucretiu-t és Titel Petrescu Constantint öfelsége I. Mihai király kedden délután 6 órakor háromnegyed óráig tartó kihallgatáson fogadta.

Patrăscanu Lucretiu részletesen is-

mertette és megokolta a Nemzeti Demokratikus Arcvonal által javasolt kormányösszetételt. Ezzel egyidőben hangsúlyozta valamennyi demokratikus erő tömörítésének szükségét. Miniszterelnököknek Groza Pétert, a régi erdélyi harcost, következetes demokratát és fasisztaellenes harcost ajánlotta, aki kemény és megingathatatlan magatartást tanúsított a Szovjet-Unió és az egyesült nemzetek ellen viselt bünsös háborúban. Azért, hogy az új kormány hatékonyan dolgozhassék s valamennyi demokratikus erőt képviseljen, a kormány megalakítására nézve a Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsa a következő javaslatot tette:

Miniszterelnök Groza Péter. A miniszteri és államtitkári tárcák megoszlása: Belügyminiszter: Nemzeti Parasztpárt, pénzügyminiszter: Nemzeti Parasztpárt, külügyminiszter: hivatásos diplomata, nemzetgazdasági miniszter: Liberális Párt, igazságügyminiszter: Kommunista Párt, földművelésügyi miniszter: Kommunista Párt, munkügyi miniszter: Szociáldemokrata Párt, közoktatásügyi miniszter: Szociáldemokrata Párt, közmunkatügyi miniszter: Egységes Szakszervezetek, hadügyminiszter: hivatásos katona, propagandaminiszter: Hazafiak Szö-

A szociáldemokrata Libertatea újabb felhívása

A Szociáldemokrata Párt hivatalos lapja, a Libertatea szintén feltűnő helyen és szedéssel jelenti be Lucretiu Patrăscanu és Titel Petrescu államminiszterek kilépését a kormányból. Hangoztatja, hogy a két pártvezetőnek ezzel a lépésével a kormányválság hivatalos jelleget kapott s így rövidesen várható az uralkodó döntése. A lap így folytatja:

Három hét óta folytak a tárgyalások a széles demokratikus koncentráció kormányának megalakításáról, amely kormány megbirkózhathatna a helyzettel és amelyben bizalma lehetne ugy az or-

szágnak, mint nagy szövetségeseinknek. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal minden eddigi erőfeszítése azonban kézzelfogható eredmény nélkül maradt.

A Libertatea ezután rámutat arra, hogy a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt létesítette Egységes Munkásarcvonal életre hívta a Nemzeti Demokratikus Arcvonalat. Noha a Nemzeti Parasztpártot és a Liberális Pártot is meghívták a N. D. A. tanácsába, a két párt vezetősége elutasítván fogadta a részvételre való felhívást. Ennek ellenére a N. D. A. tanácsa olyan

kormány megalakítását javasolta, amelyben helyet kapnának a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt képviselői is. A cikk a továbbiakban utal arra, hogy Jugoszláviában, Görögországban, Bulgáriában, Lengyelországban, Olaszországban és Franciaországban széles körű erőkoncentrációval oldották meg a kormányválság kérdését. Ezt a példát kell követnie Romániának is.

A Szociáldemokrata Párt felhívja a Nemzeti Demokratikus Arcvonalhoz eddig még nem csatlakozott pártokat: baladéktalanul csatlakozzanak hozzá,

Az angol rádió jelenti!

Elkerülhetetlen a magyar nép lázadása a németek ellen

A svájci, dániai és svédországi magyar követség után a törökországi magyar diplomáciai külképviseletek is hatalombitorlónak nyilvánították Szálasi és „kormányát“

London. A londoni rádió jelenti: Ankarából érkezett hírek szerint a magyar hadsereg kebelében fokozódik az ellenállás a németekkel szemben. Jelentések egész sora érkezik arról is, hogy a magyar nép ellentáll a német terrornak és véres összetűzések robbantak ki számos helyen. Harcok folynak a magyar és német csapatok között. Mindennek ellenére a még német kézen lévő budapesti rádió naponta is állította, hogy „Magyarországban rend és nyugalom uralkodik.”

București. A londoni rádió stockholmi különtudósítója azt táviratozza, hogy elkerülhetetlen a magyar nép lázadása a németek ellen. Ezt a londoni rádió-jelentést a Timpul című bucurești lap is ismerteti, egyben olyértelmű londoni tudósítást is közöl, amely szerint Magyarországon kitört a polgárháború.

Magyarország törökországi diplomáciai képviselői is állástfoglaltak Szálasiék ellen

London. A londoni rádió jelenti: Magyarország svájci, dániai és svédországi követségének elutasító állásfoglalása után a törökországi magyar diplomáciai külképviseletek is közölték, hogy minden közösséget megtagadnak a német segítséggel kormányra ültetett,

hatalombitorló Szálasi-féle „kormányt.” Magyarország ankarai követe és az isztanbuli magyar főkonzul hivatalosan bejelentette, hogy nem ismeri el törvényesnek az új budapesti „kormányt.”

Egy az ellenség: a német és a németbérenc — hangsúlyozza a Kossuth-rádió

A Kossuth-rádió október 19-én a következő felhívást küldte: Magyarok! Utótt a tizenkettő órai A nemzet jövője függ most attól, kihasználjuk-e az alkalmat és kiragadjuk-e az országot a németek és bérenceik karmából. Talán még sohasem, semmiben sem volt oly egységes a nemzet, mint most, sohasem volt annyira egységes vágyaiban és céljaiban, mint ma, amikor a német megszállókat kell kiverni országunk földjéről. Ma nem lehet különbség magyar és magyar között. Ma nincs helye a régi nézeteltérésnek, kezét

kell fogunk egymással és haladéktalanul meg kell teremtenünk a legszélesebb nemzeti összefogást a németek és bérenceik ellen. Ki kell szélesíteni a Magyar Nemzeti Frontot. Be kell vonni ebbe a frontba azokat is, akik eddig szemben álltak velünk, de ma belátják, hogy csak egy utunk van: fegyvert ragadni a fasiszta ellenség megsemmisítésére. Mindenki tudja, mily következetesen és megalkuvás nélkül harcoltunk Horthy és rendszere ellen. Most Horthynak is be kellett látnia, hogy a háború folytatása a németek oldalán az ország teljes puszt

tlását eredményezné. Eppen ezért most az ő katonáival, minden nemzethű honvédtiszttel is kezét akarunk fogni. Ma egy az ellenségünk: a német és a németbérenc. Jöjjön, szálljon síkra mindenki, akinek szent a haza ügye! A Nemzeti Bizottságok feladata, hogy egyesítve az összes pártokat, elszánt harcra tömbösítsék az összes hazafiakat, az egész népet a hitleri hordák és magyar bérenceik ellen. A magyar honvédség három éven keresztül idegen rabló-érdekért vért adott. Most itt az alkalom, hogy a nemzet felszabadításáért forgassa fegyverét. A most kezdődött felszabadító harcban egyben visszacserezhetjük a hitleri háborúban elvesztett fényét, hírnevét, — hangsúlyozta a Kossuth-rádió, majd részletes utasításokat adott a honvédség és a magyar partizánok együttműködésének gyors és széleskörű megszervezésére, a hazafias polgárság fegyverzésére és a németek ellen folyó támadás erejének fokozására.

Fegyveres ellenállás, tömeges sztrájkok és szabotázsselekmények

București. A román sajtó érdekes részleteket közöl az október 15-e után bekövetkezett magyarországi fejleményekről s több lap külön cikkeket is foglalkozik a magyar fegyverszüneti kérelem bejelentése után előállott helyzettel. A román lapok egybehangzó megállapítása az, hogy a németek utolsó kétségbeesett kísérlete, a hazaáruló nyilaskeresztes Szálasiak és klikkjének kormányrajuttatása, valamint Himmler gestapo-ügynökeinek terrorja már nem mentheti meg a németek magyarországi frontját. A német front összeomlásának tényezőjeként emeli ki több lap a magyar nép lázadását a hitleri háború ellen, rámutatván arra, hogy a vörös hadsereg és a román csapatok sorozatos győzelmei végzetes csapást mértek a fasiszta hadigépezetre s ennek összeomlását most a magyar nép fegyveres ellenállása, a tömeges sztrájkok és szabotázsselekmények is siettetik a végső beteljesedéshez Magyarországon.

Az október 15-i fegyverszüneti bejelentést közvetlenül követő események

egyik érdekes részletéről számol be október 20-i keletkezési számában a Tribuna Poporului. A román lap a londoni rádióban és hét elején közölt svájci tudósítást idézve a többi között a következőket jelenti:

— A német tüzérség szüntelenül lövi a budapesti királyi várat, a volt császári palotát, ahol Horthy kormányzó, jól fegyverzett, erős magyar egységekre támaszkodva, a segítség megérkezétségéig ellenáll a náciaknak. Két magyar hadtesti Budapest felé menetel, hogy kiszabadítsa Horthy kormányzót. Hitler megparancsolta, hogy az államfő palotáját, bármily nagy áldozatokba is kerülne, 48 órán belül rohammal vegyék be.

Különböző semleges források azt jelentik — közli egy másik londoni/rádió-jelentés alapján a Tribuna Poporului — hogy Németország magyarországi beavatkozása nem úgy alakult, ahogyan azt a németek várták. Azt állítják ugyanis, hogy a németeknek nem sikerült Horthyt kézre keríteniük. A németek továbbra is Horthy nevében igyekeznek megcsalni a magyar hadsereget, a nélkül azonban, hogy eredményt ér-

nének el, — hangzik a Tribuna Poporului október 20. keletkezési számában közölt londoni jelentés.

A Timpul a Rador zürichi jelentését idézi, amely szerint szombat dél óta Berlin és Budapest között megszakadt a távbeszélő összeköttetés.

Római lap a hazaáruló Szálasirol

București. A Timpul című román lap a magyarországi helyzettel foglalkozva a többi között a következőket írja:

— Hitler, — Himmler révén — kormányt nevezett ki Magyarországon. A magyar parlament helyébe lépve kormányzó nevezett ki. A kormányzó helyébe lépve pedig Németország Führere Szálasi őrnagyot bízta meg, hogy alakítson egy magyar kormányt. Jellemző ez a választása. Szálasi nemzetárulásért és az államrend megdöntésének kísérletéért börtönre ítélték. A Führer megkegyelmezett neki a hazaárulás büntetésért és meglette miniszterelnöknek. Mindezeket a tényeket azonban nálunk is jobban tudja a magyar hadsereg és a magyar nép, — állapítja meg a Timpul.

Tribuna Poporului: Nem 1919-ben vagyunk, hanem 1944-ben!

București. A Tribuna Poporului című román lap Beniuc Mihai tollából „1919—1944” cím alatt a következőket közölte:

— Amikor e sorokat írjuk, arról értesülünk, hogy Magyarországi fegyverszünetet kért a szövetséges nemzetektől. Nincs kizárva, hogy holnap a magyar néphadsereg a vörös és a román hadsereggel együtt harcol a hitlerizmus ellen. Valamennyi népnek nemcsak joga, hanem kötelessége ez a harc. Ezért jó lesz, ha a fasiszta izgatók nálunk figyelmesek lesznek és percen sem tévesztik szem elől, hogy

Románia nem 1919-ben él, hanem 1944-ben.

— 1919-ben — folytatódik a cikk — a román hadseregek a magyar köztársaság ellen harcoltak. E harcból a tegnapi Románia nem egyszer csinált jogcímet a dicsekvésre. Sokan azok közül, akik ma a demokrácia álarcát öltik magukra és őszinte barátságukat igyekeznek kifejezni a Szovjet-Unió iránt, hangsúlyozták az akkori Magyarországot elleni harcban szerzett érdemeiket, szemére vetették Budapestet, hogy nem becsülte meg a román hadsereg nyújtotta segítséget Horthy

reakciójának hatalomrajuttatásában. Ez a horthysta reakció vitte a magyarokat az olasz-német fasiszták táborába, amely utóbb Csehszlovákiából, Jugoszláviából és Romániából leszaggyott területekkel fettegette neki.

— Románia, amelyet azzal dicsekedett — írja Beniuc — hogy megmentette a magyar népet kiszákmányoló grófokat, folytatta 1919-ben megkezdett utját: az ellenségeskedést a Szovjet-Unióval szemben. E politika egyik eredménye Észak-Erdélynek a horthysta Magyarország javára való aljas átengedése volt. A reakció csúcspont-

ha valóban az ország érdekeit akarják szolgálni.

A liberálisok álláspontja

A Liberális Párt hivatalos lapja, a Viitorul a pártközi kollaboráció szükségességének szellemében foglalkozik a belpolitikai válság kérdésével. Hangoztatja, hogy egyetlen párt sem emelt kifogást a politikai erők tömörítésének, vagyis egy koncentrációs kabinetnek a gondolata ellen. A kormány összetétele azonban még mindig megvitás tárgya, mert a kabinetben való túlságosan nagyszámú részvétel a kormány egységes cselekvőképességét veszélyeztetné. Ezek a megfontolások azonban a Viitorul szerint már csak az „utolsó nehézségeket” jelentik s remélhető, hogy rövidesen el lehet háritani azokat a megoldás utjából, annál is inkább, mivel a legutóbb folytatott megbeszéléseken nyilvánvalóvá vált a tárgyaló felek jóhiszeműsége és jóakarata.

Az Apărărea Patriotică is csatlakozott a platformhoz

Timișoara - Temesvár. Az antifasiszta harcosokat, a hadikárosultakat, a hadiözvegyeket és árvaikat támogató Apărărea Patriotică timișoara-temesvári szervezete néhány nappal ezelőtt gyűlést tartott, amelyen nagy lelkesedéssel elfogadták a Romániai Kommunista Párt által kidolgozott és nyilvánosságra hozott együttműködési platform-javaslatot és egyben ünnepélyesen kijelentették, hogy minden erejükkel a platform-javaslat megvalósításáért fognak küzdeni.

Az aradi demo rák nemzeti emlékiratban kéri Tarnóczy Lajos református lelkes szabadiábra helyezését

Arad. A város demokrata köreiben mozgalom indult Tarnóczy Lajos református szabadiábra helyezése érdekében. Még szeptember 18-ika, Hitler és Horthy csapatainak Aradra való bevonulása előtt történt, hogy az itteni hatóságok az Észak-Erdélyben foganatosított rendszabályok megtorlásaképpen több egyházi és népközösségi vezetőt őrizetbe vettek. Ezek között szerepelt Arad református lelkes, Tarnóczy Lajos is, akinek szabadiábra helyezése érdekében most mozgalom indult. Ehhez a mozgalomhoz számosan csatlakoztak nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül és aláírásukkal ellátott emlékiratot juttattak el az illetékes hatóságokhoz.

Az emlékirat részletesen ismerteti Tarnóczy Lajos multját és rávilágít arra, hogy Tarnóczy Lajosnak állandóan üldözöttségben volt része a magyar reakciós elemek részéről következetesen beszüntetett demokratikus magatartása miatt. Olyan államrendszerben tehát, amely a demokrácia elvein épül fel, Tarnóczy Lajosnak nem internáló táborban van a helye, hanem hívei körében, hogy hivatalát, amelyet mindig a szó legnemesebb értelmében fogott fel, zavartalanul teljesíthesse.

Értesülésünk szerint a Tarnóczy Lajos érdekében megindult mozgalomhoz Magieru Andreiu dr., Arad orthodox püspöke is csatlakozott.

Hőcipők, alacsonyok, csizmák, bőrcipők

Állását gumitalppal, valamint bármilyen gumijavitást olcsón és gyorsan vállal „VULCAN” S. A. gumigyár, Timișoara, II., Str. Virutului No. 6—8. Inreg. sub No. 20/798 fi. soc. 1943.

ját pedig az antonescu háboru érte el, a németek oldalán, a Szovjet-Unió ellen.

— Mindazok, akik a tegnapi Románia nemzetéről politikájukat miveltek és bünyösök az ország szerencsétlenségében, sorra le lesznek leplezve a

nép ítélőszéke előtt.

— Most azonban valami másra akarjuk felhívni a figyelmet: Az egykori reakciók jegyezzék meg jól maguknak, hogy nem vagyunk 1919-ben, hanem 1944-ben! 1944-ben pedig a román hadsereg a vörös hadsereg oldalán áll és nem Magyarország népe, hanem a hitlerizmus ellen harcol.

— A helyzet tehát gyökeresen megfordult. Jó ezt emlékezetbe vésni, — fejeződik be a Tribuna Poporului cikke.

Az Aradi Textilipar munkásai megtisztítják soraikat a fasisztáktól

Arad. Az Aradi Textilipar munkásai erélyes mozgalommal intézte el soraik megtisztításának kérdését. A munkások gyári bizottsága ismételtelen is hangsúlyozta a gyár vezetői előtt, hogy nem hajlandó tovább dolgozni a munkásérdekeket eláruló hitleristákkal és vasgárdistákkal és azok azonnali elbocsátását követelte. Tekintettel arra, hogy ennek a kérdésnek az igazgatóság nem tett eleget, a gyári bizottság az elmúlt nap délelőttjének folyamán 14 vasgárdista és hitlerista mestert és munkást eltávolított munkahelyéről. Ugyanakkor pedig a gyári bizottság küldöttjei Maruster vezérigazgatótól a leghatározottabban követelték ezek azonnali elbocsátását. Hosszu és izgalmas vita után a munkásálláspontja győzött és Maruster vezérigazgató közölte, hogy a kifogásolt személyeket 14 napos felmondási idő ki fizetése után elbocsátja.

A gyár munkássága az elért eredményt örömmel vette tudomásul, ugyanakkor azonban erélyesen követelte a tisztogatás folytatását és annak kiterjesztését a tisztviselői és igazgatói karra is.

Milyen elveken épül az új szabotázs-törvény

București. Tudvalevő, hogy az 1943 május 1-én életbeléptetett szabotázs-törvény az áruuzsorat büntetnek nyilvánította, azon kívül pedig megengedte a közigazgatási uton való táborba utalást szabotázs miatt. A szabotázs-törvénynek ezek a rendelkezései emeltekben vannak az alkotmány elveivel. Az igazságügyminisztériumban most bizottság működik az új szabotázs-törvény szövegének elkészítésére. Az új törvény rendkívül szigorúan bünteti majd azokat, akik a különféle árucikkeket indokolatlanul eldugják vagy megkérgejtik. Különösen súlyos büntetés vár majd azokra, akik az egyes cikkeket elrejtik, hogy uzsoraon a „fekete piacon” hozzák forgalomba.

Az aradi vasuti műhelyek munkássága tiltakozik a cipő-beszolgáltatási rendelet fasiszta szellemű alkalmazása ellen

Arad. Az aradi CFR-műhely munkásai heti értekezletükön megvitatták a téli segély kérdését és tiltakozásukat fejezték ki az ellen, hogy — bár a bucaresti vezérigazgatóság megadta hozzájárulását — mégsem folyósították részükre azt a fizetési pótlékot, amely arra az időre jár nekik, amikor a Horty-uralom elől szeptember 13-án elmenekültek. Elhatározták, hogy sürgős intézkedést kérnek felettes hatóságuktól a munkásság tízfával való ellátása érdekében.

A munkások erélyesen tiltakoztak a cipőbeszolgáltatási rendelkezés fasiszta szellemben történő alkalmazása ellen. A hatóságok ugyanis olyan személyektől, akik — anyagi helyzetüket tekintve — három-négy pár cipőt is be tudnak szolgáltatni, változatlanul egy pár cipőt kérnek, ugyanugy, mint attól a munkástól, akinek egyetlen pár cipője van és, akit feltétlenül mentesíteni kell a cipőbeszolgáltatás kötelezettsége alól.

Végül az ifjúságunk tiltakoztak Pop Virgil, a CFR sportegyesület elnökének azon kísérlete ellen, hogy a munkás-sportegyesületet egyesítsék a Gloria sportegyesülettel.

Az aradi szakszervezeti bizottság egyébként felszólítja mindazokat, akik a munkás-sport keretén belül akarnak tevékenykedni, hogy jelentkezzenek kedden vagy pénteken délután 5 órakor a munkakamara helyiségében. A sportszervezet a következő szakosztályokkal működik: labdarúgás, görög-római birkózás, ökölvívás, torna, tennis, könnyű atlétika, úszás és kerékpár, teke és sakk.

Létrejött az összeköttetés a kárpáti hágókon áttört és az Észak-Erdélyben előnyomult szovjet haderők között

Moszkva. (Rador). A Tass jelenti: A 4. ukrán hadseregnek, miután véres harcok után a Kárpátokban, a csehszlovák határon megtört a német ellenállást és hét hágon keresztül csehszlovák területen nyomult előre, október 19-én, csütörtökön sikerült megteremtene az összeköttetést a vörös hadsereg Malinovszky tábornagy parancsnoksága alatt Észak-Erdélyben előnyomult haderőivel. Ilyenformán az Erdély szegélyvidékén maradt német és magyar csapatok a legnagyobb veszélybe kerültek és ugyanakkor az egész keletmagyarországi ellenséges front az összeomlás küszöbén áll. A News Chronicle című angol lap moszkvai tudósítója azt táviratozza, hogy ezek a hadműveletek az egész keleti német-magyar védelem összeomlását jelentik. A vörös hadseregnek az adóz német ellenállás miatt nagyon heves harcokat kellett vívnia, a németek előbb a Kárpátok déli részén, majd magukban a Kárpátokban, jól megerősített állásokban, ritkán tapasztalt hevességgel védekeztek. A német ellenállás a határ mentén kifejtett rendkívül erős, egyidejű szovjet nyomás következtében egyszerre omlott össze s ezzel magyarázható, hogy a szovjet

csapatoknak sikerült egyidőben mind a két kárpáti átjárón keresztül biztosítani útjukat. Mihelyt a hágok szilárdan szovjet kézben voltak, az előnyomás gyors ütemben következett be és igen nagyarányú területnyeréseket eredményezett. A legújabb hírek szerint idejében

A vörös hadsereg behatolt a német birodalom területére

Moszkva. (Tass). A csütörtöki hadműveletekről kiadott hivatalos szovjet jelentés még nem tesz semmi említést a Kelet-Poroszország határán megindult nagy offenzíváról s csupán tisztogató műveletekről beszél Litvániaiban, ahol a vörös hadsereg újabb területnyeréseket ért el.

Mind a hivatalos német hadijelentés, mind pedig a berlini rádió katonai hírmegnyarója azonban csütörtökön igen erős szovjet nyomást jelentett Kelet-Poroszország határáról, ahol berlini jelentés szerint a vörös hadsereg behatolt a birodalom területére és Németország határán belül egy helységet elfoglalt.

A hivatalos szovjet jelentés a továbbiakban közli, hogy a csehszlovákiai offenzíva csütörtökön a vörös hadsereg részére újabb eredménnyel járt: a vörös hadsereg Erdély északi része felé, vala-

mint a Tisza folyása mentén Magyarország felé nyomul előre.

Észak-Erdélyben Malinovszky tábornagy hadserege és a román erők még 60 helységet felszabadítottak és igen rövid idő alatt egész Erdélyt szabaddá teszik. Debrecentől délre az utóbbi napok harcában 90 német tank és 170 ágyú elpusztult, a szovjet fogságba esett katonák száma 11.000.

Belgrád városában az elkecseregett utcai harcok csütörtökön is tartottak. A jugoszláv fővárostól délkeletre körülzárt két német hadosztály csütörtökön ismét kísérletet tett a zárógyűrű áttörésére. Az elkecseregett harcokban több ezer német tisztet és katonát megöltek. Ennek az elszigetelt német harci csoportnak a teljes felszámolása folyamatban van, — fejeződik be a Tass jelentése.

Moszkva. A moszkvai rádió október 20-i híradásában jelentette, hogy a szovjet csapatok Debrecent közelében felszabadították Berettyóújfalut és Vámospercs helységeket. Délebbre a Sebes-Kőrös és a Berettyó közé szorították az ellenséget. E körzetben a szovjet csapatok 1100 foglyot ejtettek, Debrecent környékén pedig megsemmisítettek 91 repülőgépet, 20 löszerszállítóvonatot, 98 páncélost és 174 ágyút, ezenfelül 17 mozdonyt, sok vagont és 220 különböző páncélos járművet zsákmányoltak, — közölte a moszkvai rádió.

Sighet-Máramorossziget és Baia Mare-Nagybánya között jött létre a két nagy szovjet hadsereg találkozása

Moszkva. A moszkvai rádió jelentette október 20-án: A Kárpátokon áttört szovjet haderők szinte már teljesen kikerülték a német csapatokat a Tisza völgyéből és megteremtették a kapcsolatot az Erdély északi részében előnyomult szovjet haderőkkel. A kapcsolat Sighet-Máramorossziget és Baia-Mare-Nagybánya között jött létre. E két város szilárdan a szovjet és román csapatok kezében van. Felszabadították a vidéken a szatmármegyei Baia Sprie-Felsőbányát is. A vörös hadsereg csapatai most a Ruténföld déli határától nyu-

gatra nyomulnak előre. A németek ezen a vidéken rendkívül veszélyes helyzetbe kerültek. Nyugat felé való visszavonulásukat a csehszlovákiai belső erők erős egységei veszélyeztetik. Még súlyosabbá teszi a németek helyzetét az a körülmény, hogy a vörös hadsereg Debrecentől nyugatra, Budapest irányában is előretört. Ilyenformán a németeket teljes körű zárás fenyegeti. Elszigetelésük Magyarország északkeleti része és Csehszlovákia között már folyamatban is van, — állapítja meg a moszkvai rádió jelentése.

Moszkva. A moszkvai rádió október 20-i híradásában jelentette, hogy a szovjet csapatok Debrecent közelében felszabadították Berettyóújfalut és Vámospercs helységeket. Délebbre a Sebes-Kőrös és a Berettyó közé szorították az ellenséget. E körzetben a szovjet csapatok 1100 foglyot ejtettek, Debrecent környékén pedig megsemmisítettek 91 repülőgépet, 20 löszerszállítóvonatot, 98 páncélost és 174 ágyút, ezenfelül 17 mozdonyt, sok vagont és 220 különböző páncélos járművet zsákmányoltak, — közölte a moszkvai rádió.

Rendkívül heves harcok folynak Észak-Olaszországban

London. (Reuter). Mint az angol lapok olaszországi harctéri tudósítói jelentik, a jelenleg az Apenninek középső szakaszán, valamint Bolognáól jobbra és balra folyó harcok nem valami látványosak, ellenben nagyon súlyosak s a küzdelmet a többi hadszíntéren ritkán tapasztalt hevességgel harcolják. Az Észak-Olaszországban küzdő mindkét szövetséges hadsereg felőli harcot viv a német haderők ellen, amelyek igen nagy csapatokat szenvednek és sok foglyot vesztenek. A szövetséges tüzéség és légierő állandó támadásai romboló hatással voltak a német csapatok küzdőszélére és az utóbbi időben sok német katona az ökök között a szövetségesekhez, sőt egész német harci csoportok is otthagyták egységüket.

Az elmúlt 24 órában lezajlott harcokról a legújabb távirati értesülések a következőkre számolnak le:

A 8. brit hadsereg, útközben Bologna felé, egy mérföldre van csak Cesena városától, a délnyugati szárnyon harcoló indiai csapatok pedig két kisebb helységet elfoglaltak. Az 5. amerikai hadsereg tovább folytatja súlyos harcát az Apenninek magaslati állásait és erődítéseit, — fejeződik be a londoni jelentés.

A légi háború

London. (Rador). A Reuter jelenti: Ezer repülőgép csütörtökön reggel Ludwigshafen, Mannheim és Mainz városát és Nyugat-Németország több helységét támadta.

Aachen városának több mint a fele a szövetségesek kezén van

London. (Rador). A Reuter jelenti: Az 1. amerikai hadsereg eddig Aachen városának több mint a felét elfoglalta. A harcok tovább tartanak. Tegenap a város körül a német hadvezetőség jelentős erők bevetésével ellen támadásokat kísérelt meg, anélkül azonban, hogy eredményt érhetett volna el.

A Scheide-torkolatánál az 1. kanadai hadsereg csütörtökön a légierő támogatásával heves harcok után benyomult Brieskens városába. A német csapatok ezen a vidéken még elegendő hadianyaggal rendelkeznek és így lassabb ütemben vonulnak vissza és utjukban mindent megsemmisítenek.

Nyugaton az esőzések akadályozzák a hadműveleteket.

A 2. brit hadsereg a Moseltől nyugatra visszautasította a németek több heves ellen támadását és Velino város irányában újabb előnyomulást ért el. A Vogézekben a 3. amerikai és egyik francia hadsereg újabb területnyerésre tettek szert Belfort és Elzász irányában. Több heves német ellen támadást visszautasítottak.

A szövetséges légierő tegnap támadta a dumquerquei német helyőrséget. A nyugati arcvonalon a hadműveletek rendkívül megnehezíti a kedvezőtlen, esős időjárás, — állapítja meg a londoni jelentés.

London. A londoni rádió jelenti: A

Hajdusági magyarok, akiket a Bánságba sodort a háboru vihara

Timisoara-Temesvár. Borotvátlan, beesett arcu, lerongyolódott emberek állnak előttem. Magyar munkások, akiket a Horthy-rendszer és a háboru kegyetlen törvényei szakítottak el otthonaiktól. Hajdusági magyarok, ipari munkások és földművesek. Körös-zsádanynál fogta el őket egy szovjet járőr. Kihallgatásuk után elegendő élelmet kaptak, majd a szovjet katonai hatóságok átadták a román csendőrségnek. Örsről-örsre Timisoara-Temesvárra kísérték, majd újabb kihallgatás után szabadon bocsátották őket.

Tamás János tímármunkás, Fábrián Zoltán és Nagy László MÁV-villanyszerelők, Csank Károly, Pál Dániel és Katona Károly földművesek most itt állnak fáradtan előttem, némán, révetegen tekintenek körül és gondolatok, madárszárnnyal kelve, talán a Hortobágy végtelen messzeségeit járja...

Tamás János debreceni tímármunkás beszél. Munkát keresett Békéscsabán és ott érték a háboru események. Művezető volt. Csaknem tartó. Napi 10-12 órát dolgozott s keresete nem volt elegendő a mindennapi kenyérre. Elmondja, hogy miután Sztójayék feloszlatták a szakszervezeteket, a magyarországi munkásságot teljesen kiszolgáltatták a munkaadók kényének — kedvének. A szakszervezetek helyébe az ugynevezett Nemzeti Munkaközponthoz állították fel, amely kenyér és emberi megélhetés helyett fasiszta előadásokkal traktálta a munkásságot. Az előadók, üzemi mérnökök és igazgatók, kintársra buzdították a munkásokat és a „végső győzelem” lehetőségeit vázolták. A magyarországi munkásság azonban már a háboru kitörésekor tisztában volt azzal, hogy a „tengely” a háborut elvesztette és hittek abban, hogy a háboru után Magyarország is új világ támad, mely a szociális jólétet biztosítja majd minden dolgozó polgára számára.

Az élelmézésről beszél. Debrecenben a „magyar Kanaán” közepén, a napi kenyéradag mindössze 15 deka volt. Szellemi és fizikai munkás egyaránt ennyit kapott. Pótadagról szó sem lehetett. Mindent elvittek a németek. Ha kellett, puskatással és csendőrszuronnal rekviráltak.

Pál Dániel hajdutéglási földműves, nős, családos ember, munkaszolgálatos volt. A magyarországi pótszolgálatosokat ugynevezett munkaszolgálati szervekbe osztották be. Rendes katonai szold mellett utépítéséknél, legtöbbször azonban a nagy uradalomokban (!) dolgoztatták őket. Hajnalról késő estig dolgoztak. Szántottak, vetettek, arattak s a termést a grófi szérűről Németországba szállították.

A háborus események a Wenckheim gróf hatalmas békésmegyei uradalmában érték. A frontátörés után az uradalom vezetősége fejvesztetten menekült. Ott maradtak az állatok, ott maradt a termés és ott maradt minden, mert — amint mondja — nagy reményeket fűztek az urak az aradi betöréshez...

Hajdutéglásról elmondja, hogy az egész község területe 9000 hold s ebből a gróf Dégenfeld Pál uradalma 7000 holdat foglal magában. A község lakóinak száma meghaladja a hétezeret. A lakosság 80 százaléka földnélküli napszámos. A múlt ében, a voronyezsi katasztrófa után, hogy a lakosság harci kedvét fokozza, a gróf, felsőbb utasításra, 1000 hold földet, parcellákra felosztva 12 évre bérbeadott a falusi gazdáknak. De csak a módosabb gazdák kaptak. A földnélküli Jánosok ezuttal is föld nélkül maradtak.

A M. A. V.-villanyszerelők beszélnek. Szakmunkások voltak, de keresetük nem futotta még a legszükségesebbekre sem. Ott hagyták a M. A. V.-ot s mint

Legutóbb

Letartóztattak több magasrangú katonatisztet, köztük Timis Torontal-Temes Torontál megye volt prefektusát

Moszkva. (Rador). A Tass jelenti: A moszkvai rádió a következőket jelenti Bucurestiből: A fegyverszüneti feltételek végrehajtásának ellenőrzésére alakult szövetségségi bizottság megkezdte a román kormány újabb sorozat letartóztatás végrehajtását rendelve el. Így letartóztatták Marinescu alezredest, Calotescu tábornok, Bukovina volt kormányzójának kabinetigazgatóját, Deliceanu tábornokot, Timis Torontal-Temes Torontál megye volt prefektusát, Filipescu ezredest, a timisoarai-temesvári hely őrség volt parancsnokát, Kowa és Mansch német etnikai származású ezredestek a román hadseregből, Letartóztatási végzést bocsátottak ki Bricu, Nasta és Schwab tábornokok, Bonnet ezredes és Olanescu kapitány ellen, — fejeződik be a jelentés.

Felszabadították Baia-Mare—Nagybányát is

Bucuresti (Rador). A Reuter a következő hivatalos jelentést közli: A Vörös Hadsereggel együtt harcoló román csapatok felszabadították Baia-Mare-Nagybánya városát. A hivatalos közlemény a továbbiakban megállapítja, hogy csak Carei Mari-Nagykároly és Satu-Mare-Szatmárnémeti városok vannak még az ellenség kezében.

Debrecen elvesztése végzetes csapás a német stratégia számára

London (Reuter). A Reuter brit hírigyűnkés ismerteti a német távirati iroda pénteken délelben 1 órakor kiadott jelentését, hogy a német s magyar csapatok, adáz harcok után elhagyták Debrecen városát.

Debrecen városának elvesztése valósággal végzetes csapást jelent a német hadászati számára és ez a németek leg súlyosabb veresége az utóbbi időben, mert Debrecen keresztül vezetett a keletmagyarországi és északkelet-nyugati német és magyar csapatok egyetlen még meglévő visszavonulási útja. Ez az út most elveszett.

Roosevelt elnök bejelentette a Fülöp-szigetek felszabadításának megkezdését

Washington. (Rador). Roosevelt elnök rádió n keresztül közölte az amerikai néppel, hogy megkezdődött a harc a Fülöp-szigetek felszabadításáért. Megígértük, hogy visszatérünk e szigetekre, — mondotta Roosevelt — és most valóra váltjuk ígéretünket. A Fülöp-szigeteken helyreállítjuk a békét, szabadságot és rendet. Ez a hadművelet azonban a Japán végleges leverésére irányuló első jelentős lépés csak — hangoztatta Roosevelt elnök.

Mint jelentik, Mac Arthur tábornok, amerikai főparancsnok a partraszállás negyedik órájában már maga is partraszállt a Fülöp-szigeteken és személyesen vezeti a harcot a japánok ellen, akik ott Terachi marsall parancsnoksága alatt mintegy 250 ezer főnyi haderővel rendelkeznek. Jelentik még azt is, hogy a japánokat meglepte a partraszállás, mert Luzon és Mindanao szigetének ismét, tömeges bombázása láttán mindenre számítottak, csak arra nem, hogy magában a Fülöp-szigetek központjában kerül sor a partraszállásra. A Fülöp-szigetek birtokbavétele révén a délebbi támaszpontokon lévő 500 ezer japán katona, valamint az Indiából, Borneóból és más távoli vidékekről Japánba irányuló összes szállítások el lesznek vágva, — állapítja meg a washingtoni jelentés.

A kisiparosság égető panaszainak orvoslását követeli az aradi Kisiparosok Szindikátusa

Arad. Vasárnap délelött 10 órai kezdettel az aradi Kisiparosok Szindikátusa gyűlést tart, amelynek tárgysorozatán a kisiparosokra kivett túlméretezett adók, a társadalombiztosító pénztár problémája, valamint a tanonckérdés szerepel. A fasiszta terror ideje alatt a kisiparosságra aránytalanul magas adókat vetettek ki, amelyek következtében a kisiparos réteg egy jelentős része tönkrement, műhelyét azonban nem zárhatta be, mert ezt szabotázsának tekintették. Oriá-si akadályokba ütközött a kisiparos számára a nyersanyag beszerzése és ez a kérdés mind a mai napig nem nyert megoldást. A nagyipari vállalatok jelentős része ugyanis még ma is felárakkal dolgozik, tehát a kisiparost arra akarják kényszeríteni, hogy olyan árut vásároljon, amelynek teljes összegéről nem kap számlát. Másrészt pedig a nagyipar, szervezte, az UGIR útján, amely a diktatúra idején is zavartalanul működött, lényegesen könnyebben tudta megoldani a nyersanyagbeszerzés problémáit, mint a kisipar. A kisiparosság tehát azt követeli, hogy az illetékes hatóságok oldják

meg a nyersanyag-ellátás kérdését. Ugyancsak nyomatékosan követeli a kisiparosság az Antonescu-rendszer zavaros és alkalmazhatatlan gazdasági és pénzügyi törvényeinek sürgős módosítását. Tiltakozik a kisiparosság a munkakamara sorniszta politikája ellen, mely esztendőközön át megakadályozta kisebb-ségi tanoncok szerződését és arra kényszerített dolgozni vágyó elemeket, hogy vagy kontároként működjenek vagy pedig csavargókként nőjjenek fel. Aradon a diktatúra idején két fasiszta jellegű kisiparos-szervezet is működött, az egyik Coroban Ștefan, a másik Tulbure Ioachim vezetése alatt. A kisiparosság ezeknek a szervezeteknek a feloszlását követeli és az Egységes Kisiparos Szindikátus mellett foglal állást, amelyből a kisiparos érdekét eláruló és a nemzetiségek között gyűlöletet szító fasiszta elemeket ki akarják kapcsolni. A szakmai szervezetekben nemzetiségi torzalkodásnak és elfogultságnak nincs helye. Egyben a kisiparosság az Egységes Munkásarcvonal által kidolgozott platform mellett foglal állást.

SPORT

A vasárnapi ökölvívő mérkőzés részletes műsora

A Boxing-Club rendezésében a Chinezul-CAMT és a CFR versenyzőknek bevonásával rendezendő vasárnapi ökölvívő mérkőzés, amelyen a timisoarai-temesvári öklözők a turnuseverini vasutas sportegyesület boxolival mérkőz össze erejüket, a kezdődő idény kiemelkedő eseményének ígérkezik. A viadalon hét amatőr és két hivatásos távalkozó lesz. A részletes műsor a következő (az előálló a vendég - öklöző): Grigorescu—Grozavici (Boxing Club), Secula—Jurj (Chinezul-CAMT), Savu—Tiscă (Boxing Club), Di mitrescu—Quittner (Boxing Club), Rogobete—Sztójkovics (Chinezul-CAMT), Vargatu—Gherman (Chinezul-CAMT), Marin—Lupu (Csernovicz). A két hivatásos mérkőzésen Marinescu (Boxing Club), Ciocan (CFR Timisoara) és Szavics (Boxing Club) Schulz ellen (CFR Turnu-Severin) küzd.

A mérkőzés vasárnap délelött 10 órakor kezdődik a Kulturpalota nagytermében. Pénztárnyitás reggel 8 órakor.

A LUGOJI-LUGOSI VULTURII TIMISOARA-TEMESVAROTT
A lugoji-lugosi Vulturii együttese vasárnap Timisoara-Temesvárott vendég szerepel s délután 4 órai kezdettel az Electrica-pályán a Progresul-lal játszik. Előtte negyed 3 órakor a Chinezul-CAMT-CFR találkozó lesz.

Hirdetmény

Az Antifliszterista Német Szervezet ezúton felhívja Arad város összes lojális német polgárát, hogy a vasárnap, október 22-én délelött 10 órakor tartandó nagygyűlésre okvetlen eljárnak. A napirend a német lakosság problémáinak megvitatásából áll és így saját érdekükben minél nagyobb számban jelenjenek meg. A gyűlés Aradon a Pop Cicio-utca 9. szám alatti helyiségben lesz.

Timisoarai és Temesvári **CORSO-MOZI** előadások: 2, 4, 6 órákor Távbeszélő: 58-26

Páratlan, világ híres amerikai újdonság: **Asszonyok...**
Világhíres szereplők Norma Shearer, Joan Crawford, Paulette Goddard

ARO-MOZI, Timisoara, TRAIAN-tér. Távbeszélő 49-94
Ma és mindennap **Bette Davis és Charles Boyer**
A mi szerelemünk
Figyelem: Előadások kezdete 2.30 és 5 órákor.
Jezek elővétele van váltva ék délelött 10 órától.

mezőgazdasági munkások keresték meg a kenyerüket. Beesteledett. A hajdusági magyarok éjjeli szállásukra készülődnek. Szeretnének hazamenni Debrecenbe, a Hortobágyra, ahol a csöndes Péterfia utcát s a

végtelen hortobágyi tájat harcikoestik pokoli zaja veri fel. Lassan összeszedelőzködnek, hogy holnap nekivágnának a nagy utnak. Mire hazaérnek, minden bizonytalannal új világot találnak már odahaza... (sz. i.)

Hogyan szerzett villát Antonescuné Ada Kaleh szigetén?

A Semnauul című fővárosi lap legutóbbi száma beszámol arról, miként jutott Antonescu marsall volt államvezető nejenek birtokába Ada Kaleh szigetén egy pazarul berendezett villa.

A fővárosi lap szerint Antonescuné tudomására jutott, hogy Ada Kaleh szigetén, egy turnuseverini milliómilliomosnak pazarul, értékes perzsaszőnyegekkel berendezett keleti stílusú villája van. Az ex-marsallné megbízottai felkeresték a villatulajdonost és hosszas tanácskozások után megállapodtak a villa vételében. A tulajdonos mindössze 8,000,000 lejért a villát és a berendezést. Sőt készpénzt nem is igényelt, „mindössze” annyit kért, hogy a vételárnak megfelelő íveg vámmentes kivitelére engedélyt kapjon. Antonescuné megbízottai érintkezésbe léptek Lecca Raduval, a zsidó ügyek kormánybiztosával, aki vállalta a kiviteli engedély megszerzését. A kiviteli engedély megszerzésére azonban nem került már sor, mert Antonescuné Lecca Radu igénybevétele nélkül is megszerezte a villát teljes berendezéssel együtt.

Antonescuné tudomására jutott, hogy az adakalehi villa tulajdonosának nagyobb eladó családi háza van Turnuseverinben és így közvetlenül a tulajdonossal lépett érintkezésbe. Hosszas tanácskozások után Antonescuné 25 millió lejért megvásárolta a turnuseverini családi házat a Patronaj-egyesület részére, ugyanakkor azonban a 8,000,000 lej értékű adakalehi villa mindössze 2,000,000 lejért ment át a volt államvezető neje birtokába. Amint később kiderült, a turnuseverini villa, melyet a Patronaj alapjaiból vett meg Antonescuné, jóval kevesebbet ér a vételárnál és így a tulajdonos egyáltalán nem fizetett rá, amikor az adakalehi villát 2,000,000 lejért átengedte a volt államvezető neje.

Biztosították Timișoara-Temesvár tűzifaellátását. A városi közellátási hivatal közli, hogy mindazok, akik a nyár folyamán csak részben látták el magukat tűzfával, vagy azok, akiknek nem volt módjukban téli szükségleteiket idejében fedezni, legyenek türelmekkel, mert intézkedések történtek a faellátás biztosítására. A fakeskedőket a szállítómányók érkezésének arányában látják el fával.

Kereskedők és iparosok figyelmébe! Timișoara-Temesvár városi közellátási hivatala közli, hogy mindazok a kereskedők és iparosok, akik a szovjet hadsereg részére szállításokat eszközölnek, kötelesek az általuk kibocsátott számlákon a központi ármegállapító kormánybiztoság 1944 évi augusztus 23-án életbelépett és jóváhagyott ártarifa számát feltüntetni. Egyben kötelesek az ártarifáról fénykép vagy hitelesített másolatot a közellátási hivatalhoz benyújtani.

A KEMÉNYITŐ, GLUKOZA, DEXTRIN ÉS BORHOT ÁRA. (București). Az országos ár-kormánybiztoság rendelete értelmében a kukoricából vagy burgonyából készült keményítő ára 146.25 lej, a kukoricából vagy burgonyából készült folyékony glukoza ára 146.25 lej, a kukoricából vagy burgonyából készült folyékony dextrin ára 146.25 lej, a kukoricából vagy burgonyából készült poralaku dextrin ára 165.75 lej, végül a kukorica-borhot ára 12 lej kilogrammonként. A megszabott árak a gyárban átvett áruárat értendőek.

Zsidó főiskolai hallgatók figyelmébe! A timișoarai-temesvári zsidó főiskolásokat ezután kéri, hogy október 23-án délelőtt 11 órakor a hitlerellenes zsidó szervezetek székházában (I. ker. V. Alexandri-utca 7. sz.) jelenjenek meg.

Okf. 22. Vasárnap
Róm. kat.: Kordula
Protest.: Előd,
Ortodox: Averchie

HIREK

Napkelte: 6.29 ó.
Napny.: 16.59 ó.
Holdkelte: 11.31 ó.
Holdny.: 20.24 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 300 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej. Vidéki előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejrel nagyobb a bélyegilleték miatt. Postatakarékpénztárj (CRO) csekkszámla 25.622. — Kéziratokat nem érünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetéseket 4. szám alatt, Bozánban. Távfizetés: 17-11.

— VIDÉKI BIZOMÁNYOSAINKHOZ. Tekintettel arra, hogy a Déli Hirlap kiadói hivatalának módjában van a megnevezett lapigénylésnek eleget tenni, kéri az igen tisztelt vidéki bizománysokat, hogy ha a jelenleg küldött példányszámánál többet kívánnak, ezt minél előbb írják a kiadóhivatal tudomására (esetleg távirati úton). A kiadóhivatal az értesítés vétele után nyomban intézkedik, hogy az ujabban igényelt lapmennyiséget elküldjék.

— Hogyan utazhatnak az idegen állampolgárok. (București). A hivatalos lapban megjelent belügyminiszeri rendelet kimondja, hogy az idegen állampolgárok egyik helységből a másikba csak rendőrségi engedéllyel utazhatnak. Az engedélyt bucurești részére a fővárosi rendőrprefektúra, vidékiek részére pedig a rendőr-vezérigazgatóság bocsátja ki. A hontalanok az idegen állampolgárokkal azonos elbírálás alá esnek. A külföldi zsidó állampolgároknak érvényben lévő megkülönböztetések megszűntek.

— BIZONYOS VÁLLALATOK MENTESÜLNEK A KÖZVETETT ADOK BEHAJTÁSA ALÓL. (București). A hivatalos lapban megjelent rendelettel megengedték, hogy azok a vállalatok, amelyeknek forgalma a háborús helyzet következtében több mint 30 százalékkal csökkent, a helyi pénzügyi szervek szemléje után kérhetik a pénzügyminisztériumból, hogy közvetett adójuk végrehajtása alól egy évig mentesüljenek.

— Milyen fizetést kap az ellenséges cégek mellé kinevezett ügygondnok. (București). A hivatalos lapban megjelent nemzetgazdasági miniszeri rendelet megszabja, hogy a Romániával hadban álló országok alattvalóinak itt lévő cégei a mellőlük kinevezett ügygondnoknak mennyi fizetést kötelesek folyósítani. A rendelet szerint az ügygondnok fizetése részvénytársaság és betéti részvénytársaság esetében az illető társaság administrator delegátjának adott fizetéssel, más cég esetében pedig az igazgató vagy cégjegyző fizetésével egyenlő.

— A VÁLTÓK UTÁN FIZETENDŐ ARÁNYLAGOS ILLETÉKEK FEL-EMELTEK. (București). A módosított bélyegtörvény értelmében a váltók után fizetendő aránylagos illetéket 100 százalékkal felemelték. E szerint a hat hónapi lejáratú, készpénzben fizetendő váltó aránylagos illetéke 0.40 százalék, a hat hónapnál hosszabb lejáratú készpénzben fizetendő váltó, valamint a fehér váltó (bianco váltó) aránylagos illetéke 0.80 százalék. Az áruban fizetett váltó továbbra is a felét fizeti az aránylagos illetékeknek.

— BETÖRTEK AZ ELMENEKÜLT KERESKEDŐ ÜZLETÉBE. A freidorfi-szabadfalui csendőrség Fingerhut József és Libus Ioan freidorfi-szabadfalui egyének betörés vádjával letartóztatta és átadta a timișoarai-temesvári ügyészségnek. Fingerhut és Libus szeptember 15-én, amikor a hadiesemények folytán Freidorf-Szabadfalut kiürítették, eddig ismeretlen egyénekkel együtt betörték a Bieas Mihai üzletébe és onnan 587.550 lej értékű italt és élelmiszert elloptak.

— Felhívás orvítai előfizetőinkhez! Kézbesítő hiánya miatt nem áll módunkban a lapot házhöz eljuttatni, amiért is felkérjük t. előfizetőinket, hogy a lapot a megbízott lakásáról Rónai Istvánnál átvenni szíveskedjék. Ugyanis ilyen sok lapot nem lehet címszalaggal egy helyre küldeni.

— GONDOSKODNAK A BORI TÁBORBÓL MENEKÜLT ZSIDOKRÓL. A bori táborból menekült magyarországi zsidók ügyét intéző timisoarai-temesvári bizottság ezúton értesíti a közönséget, hogy a menekültek ellátásáról gondoskodás történik. Az egyéni gyűjtéseket beszüntették és kéri a közönséget, hogy adományait Anton Pan utca 11 szám (II. kerület) alá juttassák el. Akik lakással, vagy ellátással akarnak a menekültek segítségére sietni, azok a 45-43 és 30-08 telefonszámok alatt közöljék címeiket.

— Új szerbnyelvű lap Timișoara-Temesvárt. A Romániai Hitlerellenes Szász Szervezetek timișoarai-temesvári tagozata Pravda (Igazság) címmel lapot indított. A hézagpótló és színvonalas lapot szerkesztőbizottság készíti.

— Az értségi vizsgabizottságok tagjai. (București). A közoktatásiügyi miniszter az őszi értségi vizsgákra többek között a következő vizsgabizottságokat nevezte ki: A timișoarai-temesvári Diaconovici liceumban, ahol a bászai középiskolák növendékei vizsgáznak, elnök Iacob Caius egyetemi tanár (szám-tan), tagok: Sabin Ana (román), Brassey René (francia), Onu Constantin (latin), Roxin Margareta (történelem), Tataru Nicolae (földrajz) és Bota Gheorghe (filozófia). A sibiu-i nagyszabású értségi bizottság elnöke Popovici D. egyetemi tanár (román nyelv), Ilescu Felicia (francia), Hulea Eugen (történelem), Pop Nicolae (földrajz), Barbu Zevedei (filozófia), Vasu Vasile (szám-tan), Creanga Nicolae (latin). A brașov-i brassói értségi bizottság elnöke: Botez Ion egyetemi tanár, tagjai: Bistriceanu Alexandru (román), Preforian Eustatiu (francia), Totoiu Ion (történelem), Papatanase Elena (földrajz), Ionescu Sanger (filozófia), Ionescu Maria (szám-tan) és Tuculic Constantin (latin). A timișoarai-temesvári kereskedelmi liceum értségi vizsgabizottsága a következők alkották meg: elnök: Tufescu Vasile, Gherman Stefan, Vostinari P., Grapini Romulus, Murariu Petre és Paun Mihai tanárok.

— A kereskedelmi malmok új őrlési díja. (București). Az országos ár-kormánybiztoság október 14-i hatállyal a kereskedelmi malmokban egy 10 tonnás vagon buza és rozs őrlését 30.000 lejben, egy vagon kukorica őrlését pedig 20.000 lejben szabta meg.

— AZ IDEI REPCEMAG ÁRA. (București). Az országos ár-kormánybiztoság a hivatalos lapban megjelent rendelete értelmében az idei repcemag ára 10 tonnás vagononként a termelőhöz legközelebb eső vasúti állomáson vagy kikötői berakóhelyen átadva a következő: Kolza repce 5 százalék idegen anyaggal 410.000 lej, barna repce 8 százalék idegen anyaggal 340.000 lej, vad repce 10 százalék idegen anyaggal 250 ezer lej.

HIREK 1 MONDATBAN

A MOSZKVAI Kis Színházban bemutatták Tolsztoj „Rettenetes Iván” című drámáját, — jelenti a moszkvai rádió.

CHURCHILL brit miniszterelnök felesége az angol rádióban előadást tartott a szovjet háborús gyermekvédelem kiváló teljesítményeiről és lelkes felhívást intézett az angol néphez, gyűjtsön gyógyszereket a német megszállás alól felszabadított szovjet gyermekórházak javára.

PÁRISZBAN kinevezték annak a különbizottságnak a tagjait, amely Pétain marsall és 59 árulással vádolt francia miniszter ügyében fog itélkezni.

MOSZKVA VÉDELMESEN az orosz görög-keleti egyház papsága is kitüntette magát, most adták át a Szovjet-Unió fővárosa védelmének emlékére alapított érdemrendeket ezeknek a lelkészeknek, köztükk magának Nikoláj moszkvai metropolitának is, — jelenti a szovjet rádió.

LENINGRÁDBAN ismét kigyulladtak a lámpák, több híd is kivilágítottak, — jelenti a Rador Moszkvából.

CLERMONT FERRAND városánál volt rendőrprefektusát, egy Maya nevezetű rendőrszert a németekkel való együttműködés miatt halálra ítélték, az ítéletet már végre is hajtották, — jelenti a párizsi rádió.

AZ ANGOL polgári repülésügyi minisztérium vezetésével az ismert légügyi szakértőt, Svinton lordot bízták meg s ő fogja képviselni Nagy-Britanniát Washingtonban a háboru utáni nemzetközi polgári repülésügyi értekezleten is.

HAT MILLIÓ RUBELT fordítottak az idén új munkáslakások építésére a szovjet-románországi kőolajtelepeken.

A LETT KORMÁNY egy millió köbméter épületfát adományozott a németek elpusztította parasztházak újjáépítésére.

SCHMUNDT tábornok, aki a Hitler elleni merénylet alkalmából megsebesült, sérüléseibe most belehalt, — jelenti a Reuter-ügynökség.

A SZOVJET MUNKÁS-SZAKSZERVEZETEK kiküldöttéi látogatást tettek több római gyárban és nagyüzemben, az olasz munkásság lelkes fogadtatásban részesítette őket.

UJ-ZÉLAND hamarosan nagymennyiségű élelmiszert küld a felszabadított görög területek lakosságának.

BÉCS VOLT POLGÁRMESTERÉT, Blaschkét, valamint a bécsi helyőrség több tisztjét Hitler kivégeztette. Az volt a vád ellenük, hogy részük volt a Hitler elleni merényletben.

FÉLMILLIÓ TONNA BUZÁT ajánlkoz a szovjet kormány Jugoszlávia polgári lakosságának, a buzát Tito marsall közigazgatási szervei osztják szét a rászorultak között.

AZ ANGOL MUNKÁS-SZAKSZERVEZETEK november elején nagygyűlést tartanak és bejelentik részletes javaslatukat a nagyiparnak a háboru utáni időben való államosítására vonatkozólag.

OLASZORSZÁG KÖLTSÉGVETÉSI HIÁNYA a fasiszta rendszer alatt meghaladta a 720 milliárd lírát, — közli a Bonomi-kormány pénzügyminisztere.

ROOSEVELT ELNÖK bejelentette, hogy az Egyesült Államok 150 millió tonna lisztet, valamint több teljes felszereléssel rendelkező villamos-üzemet, tehergépkocsikat és más ipari berendezéseket küld Itáliába az ország újjáépítésének előmozdítására.

A LEpra egy új gyógyszerének felfedezését jelentik Washingtonból, az eddigi kísérletek kielégítő eredménnyel jártak.

ROYAL-mozi, Arad Táv. 19-31
Ma. Házasságra itélve
Barbara Paolj és Gino Cervi alakításával
Kiegészítésül:
SPORTÜNNEPELY MOSZKVA-BAN

FORUM-mozi, Arad Táv. 20-11
M A I
A hős brigád
Errol Flynn — Miriam Hopkins —
Randolf Scott — Humphrey Bogart

ARO-mozi, Arad Táv. 24-45
Holnapról kezdve látható
Sanghai rém
(Grosa din Shanghai)
Előadások kezdete 2, 3.30, 5 és 6.30 órakor.

CAPITOL-mozi, Arad Táv. 23-22
Előadás: 1, 3 és 5 órakor.
Naponta 11 órakor málné
Egy ördögi kisleány
Két órai harsogó kacagás

— HOVA TÜNTÉK A BUCUREȘTI SZOVJET KÖVETSEG KÉPEI ÉS MŰTÁRGYAI? A bucarești szovjet követségén 1941 június 22-én — a szovjet-román kapcsolatok megszakításának napján — nagyértékű festmény és műtárgy volt. A képek és műtárgyak, mint a „Fapta” című lap írja, „csodálatos” módor eltűntek. Most vizsgálatot indítottak és kiderült, hogy a képek és műtárgyak azért „tűntek el” a szovjet követségről, hogy Antonescu Mihai, Goga özevénye, Stelea volt nagyvezérkari főnök feleségének és másoknak a lakását díszítsék.

— A Sofförök Szakszervezete vasárnap délután félnyolc órakor Timișoara-Temesvárott gyűlést tart a volt Forum mozi helyiségében. Minél nagyobb számú megjelenést kér a rendezésig.

— RÓMAI KATOLIKUS ISTENTISZTELETEK SORRÓJA DEVÁN. (Saj. tud.) A devai római katolikus templomban a következő istentiszteleti sorrendet állapították meg: Vasárnapokon és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órakor csendes misét, míg feltizenegy órakor pagymisét tartanak. A feltizenegy órás misét szentbeszéd követi. A délutáni ájtatosságok 5 órakor kezdődnek. Ugy a hétköznapi, mint a vasárnapi miséken közreműködik a P. Gábori Gyula lelkész vezetése alatt a női énekkar.

— Rubelüzérkedés folyik Alba-Iulia-Gyulafehérváron. (Alba-Iulia-Gyulafehérvár.) A Vörös Hadsereg által forgalomba hozott rubelnek beváltása körül egyesek a törvény intézkedéseivel ellentétben nagyarányú üzérkedést folytatnak. Nem egy esetben a rendőrségnek kellett beavatkoznia. Trifan Jurju falusi gazda valótlán adatok birtokában több mint két millió lej értékű rubelt váltott be Trifan ellen valatüzérkedés miatt eljárását indították.

— A folyékony tüzelőanyagot használó központi fűtés-berendezéseket nem kell átalakítani. (București.) A hivatalos lapban megjelent rendeletűrvénnyel hatályon kívül helyezték azt a rendeletűrvényt, amelynek értelmében a folyékony fűtőanyagot használó központi fűtés-berendezéseket szilárd fűtőanyag használatára kell átalakítani.

— A SZOLGÁLATI SZERZŐDÉSEK ADÓJÁNAK LESZÁLLÍTÁSA. (București.) A bélyegtörvény módosítása során a szolgálati szerződés (contracte de locatuni de servicii) után járó 4 százalékos adót 2 százalékra szállították le április 1-i visszamenő hatállyal. Az ezen a címen eddig befizetett összeget azonban az állam nem téríti vissza. Havi 15.000 lej összegig a szolgálati szerződés alapján fizetett összeg adómentes.

— A nehézipari munkások kenyérpótlékot kapnak. (București.) A hivatalos lapban megjelent rendelkezés szerint a bányákban dolgozó munkások napi kenyéradagja az általános 35 dekagrammon kívül még 70 dekagramm, a nehéz munkát végző munkásoké 35 dekagramm és a többi munkásoké 18 dekagramm. Ugyanez a rendelkezés kimondja, hogy a városi lakosság a szokásos kenyéradagon kívül 1 kilógramm barna vagy fehér lisztet és 1 kilógramm kukoricalisztet kap havonta.

— ADÓMENTESSÉGET ÉLVEZNEK A BOMBA SUJTOTTA ÉPÜLETEK. (București.) Rendeletűrvénnyel egy intézkedtek, hogy bizonyos feltételek mellett a bomba sujtotta házak mentesek az örökösödési adó alól. Az adómentesség elnyerésére az örökösöknek igazolniuk kell a kár mértékét. A bomba sujtotta házak mentességét élveznek az egyenértékű adó alól is a folyó évre, de csak az eddig ki nem fizetett összegre nézve.

— Gabonakereskedők és málmok bejelentési kötelezettsége. (București.) A hivatalos lapban az ellátási államtitkárságnak rendelete jelent meg, amely a buza, rozs, kukorica, bab, borsó és lenese viszonteladásával, feldolgozásával és átalakításával foglalkozó cégeknek arra kötelezi, hogy minden hónap 1-én és 15-én kimutatást nyújtsanak be az illetékes kereskedelmi kamarának (málmok az illetékes megyei prefekturának) az omlott két hét alatt végzett vásárlásokról. A kimutatásnak a következő adatokat kell feltüntetnie: Az előző két hétről áthozott készlet, a termelőktől vásárlás vagy más úton átvett mennyiség, nem termelőktől vásárlás vagy más úton átvett mennyiség, az illető megye területén átdatolt mennyiség, más megvébe szállított mennyiség, kivételre berakott mennyiség, gyártás végett elszállított mennyiség, a raktárban maradt mennyiség. Az első kimutatást október 15-i kelletl kell kiállítani az augusztus 1-én raktárban volt mennyiséget véve alapul.

— MELLBE SZURTA LAKÓJÁT EGY DEVAI VENDÉGLŐS. (Saj. tud.) Megrendítő gyilkosság tartja izgalomban Deva lakosságát. Bogdan P. Avram Iancu utca 23 szám alatt lakó kocsmáros pár nappal ezelőtt összehozalkozott egyik lakójával, Trusca Gheorghe őrmesterrel, mert az altiszt felesége az udvaron szőnyeget porolt. A kocsmáros a vita hevében disznóolékot rántott elő és mellbeszurta Trusca őrmestert. A szerencsétlen őrmester kórházba szállítás közben meghalt. A gyilkos kocsmáros letartóztatták.

— A prefektusok és polgármesterek joga bizonyos élelmi cikkek árának megállapítására. (București.) A hivatalos lapban az országos ár-kormánybiztosságnak két rendelete jelent meg, amely a törvényhatósági joggal felruházott városokban, városokban, fürdő- és üdülőhelyeken a polgármestereknek, falvakra nézve pedig az illetékes megyei prefektusnak megadja a jogot arra, hogy a helyi körülmények tekintetbe vételével a zöldségfélék, fozelékfélék, gyümölcsök, szárnyasok, tojás, tej (kivéve a feldolgozásra szánt tejet), tejföl, joghurt, turó (kivéve a gyári turót), illetve a vendéglők, korcsmák, cukrászdák, kávéházak, tejszarnokok stb. által kiszolgált ételmenüek legmagasabb árát szabályozza.

— FELÜLVIZSGÁLJÁK A TANKÖNYVEKET. A közoktatásügyi miniszter a használatban levő tankönyvek felülvizsgálására bizottságot nevezett ki. A bizottság felülvizsgálja az összes iskolai tankönyveket, és különös tekintettel lesz a földrajz és történelem könyvekre, melyek tartalmuk és szellemük folytán nem egyeztetők össze az ország jelenlegi politikai helyzetével.

— Fényképész-alkalmazottak figyelmeztetése. A timișoarai-temesvári fényképész-alkalmazottak vasárnap, október 22-én, délután 3 órai kezdettel a szakszervezeti székházban (volt Forum mozgóképszínház) szakosztályi ülést tartanak. Kérik a tagok pontos megjelenését.

— A TERMELŐK A 6 SZÁZALÉKOS ADÓ FIZETÉSÉNEK NÉLKÜL SZÁLLÍTHATJÁK ELADÁSRA GABONÁJKAT. (București.) A pénzügyminisztérium közli, hogy a falusi gazdák saját gabonatermésüket a 6 százalékos adó kiegyenlítésének igazolása nélkül szállíthatják a vásárra. A gazdának igazolnia kell a gabona feletti tulajdonjogot.

— Behatolt a hatóságilag lepecsételt raktárba. A timișoarai-temesvári pénzügyigazgatóság bünyűdi feljelentést tett Maldea Ion timișoarai-temesvári timár ellen, mert a pénzügyi szervek által lepecsételt raktárhelyiségbe behatolt. Maldeat a pénzügyi szervek nemrégén 11.532.623 lej pénzbírsággal sujtották és bírártárát lepecsételték, Maldea azonban a hatósági pecsétet letépte és behatolt a raktárba. A vizsgálat során a raktárban lefoglalt árut hiánytalanul megtalálták és így csak a pecsét eltávolítása miatt indítanak eljárást a timár ellen.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 21-én, szombaton: I. Jonescu (Unirii-tér), II. Meiszner (Petru Maior-tér), III. és IV. Roxin (Axente Sever-tér), V. Corvin (Closca-utca).

— MEGÖLTE A FELBOBBANT KÉZIGRÁNAT. A berini-temesberényi csendőrség közölte, hogy Mercescu Traian stamora-románai-románasztamora 12 éves gyermek a mezőn kézigránatot talált. A gránátot zsebébe rejtette és haza akarta vinni. Utközben a kézigránát felrobbant és a szerencsétlen gyermeket darabokra tépte.

(*) Tánctanfolyam. Ernandó tánc- és tornaiskolája vasárnap, október 22-én délután 4 órakor újra megnyílik. Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap délután fél 4—8-ig táncgyakorló órák Timișoara, I., Eugen de Savoya-u., 4.

(*) Beiratások a sofför-iskolába. A sofför-iskolába való beiratásokat meg hosszabították e hó 25-ig. Érdeklődők forduljanak Timișoara, I., Gh. Lazar-u., 12. távbeszélőn 14-14 szám alá, vagy a titkársághoz. III., Treboniu Laureanu-u., 7/a, távbeszélő 33-93.

(*) Házasság. Fekete Jolán és Forinyák Gyula (Timișoara) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Özevény Bonn Józsefné és Isia Alexandru (Timișoara) házasságot kötöttek.

(*) Halálhíradás. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legszeretebb édesanya, feleség, rokon: Juhász Mártonné születési nevén Rianka Emma, 48 éves korában, boldog házasságának 28. évében, hosszas szenvedés után, e hó 15-én visszaadta neimes lelkét teremtetőnek. Gyászolják: férje, gyermekei Etelka és László. (Tormac), István és felesége, születési nevén Kárász Anna (Szóreg), valamint kiterjedt rokonsága. Földi porsótárát a római katolikus egyháza szertartása szerint 1944 október 17-én helyezték örök nyugalomra Tarmacon.

(*) Esküvő. Kramer Kató és Dáskál Dezső szívesen látják ismerőseiket és jó barátait e hó 22-én vasárnap d. u. 3 órakor Aradon a templom udvarában (Cercetasilor-u.) tartandó esküvőjükre.

(*) Felhívás. A Kereskedelmi Utazók és Kereskedelmi Képviselői Egyesületének újjászervező bizottsága felkéri mindazon kártszarkat, akik az unjonan alakítandó szervezetbe még nem kérték felvételüket, hogy e hó 25-ig bezárólag jelentkezzenek fentti egyesület titkárságánál. Timișoara I., Ady-u., 2. (Palaceház) II. Irodai órák mindennap d. u. 4—6 óra között.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik a felejthetetlen feleség, édesanya, rokon Juhász Mártonné születési nevén Rianka Emma, temetésén résztvettek s nagy fajdamunkát, részvétükkel, koszorúkkal és virágokkal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Tormac-Végvár, 1944 október hó. A gyászoló család.

Apróhirdetések

BEJARONÓT alkalmazzanak. Arad, Remus-utca 29. (2440) * POLOSKAJRTÁST vállalok Lovas Bertalan, Arad, Regina Mária-körút 18. Házmeisternél. (2441) * VALÓDI anyagból jól szabott fűzők Weinberger né Donáth Elza fűzőüzletében Arad, Metianu-utca 15. Alakítást is vállal. (2442) * ÖNÁLLÓ jól dolgozó masamód állást keres. Válaszokat átvesz Weinberger textilüzlet, Arad, Metianu-utca 15. (2443) * GYÖNYÖRŰ kalapmodellek, elsőrendű alakítások, mérsékelt árak, Weinberger né Donáth Elza női kalapüzletében, Arad, Metianu-utca 15. (2444)

ELADÓ: egyszer használt, finom, barna 38-as női félcipő. Timișoara III., Remus-u. 7. D. e. 2 óráig. (5020) * KÜLÖNFÉLE FAJNYULAK eladók, Timișoara II., Dascal Ioanovici-utca 13. (Fratrii Constantin-sarok), vasárnap délelőtt. (5216) * MIN-DENEST, megbízható, azonnalra keresek. Érdeklődni: Timișoara I., Regele Mihai-u. 2. IV. 14. ajtó. (5217) * ELADÓ férfi átmeneti kabát, télikabát és hócipő. Timișoara II., Stefan cel Mare-u. I. I. (5181) * HAZMESTER állást kaphat, vízvezeték-szerelő vagy lakatos. Külti-téri emeletes házban. Érdeklődni Timișoara I., Ungureanu-u. 17. 3—5-ig, vagy III., Porumbescu-

utca 69, Weisz Iosifnál, a nam voltakat hérem újból eljenni. (5182) * NEM KÜLÖNBEJARATU szoba hölgy részére kiadó, ágyneművel előnyben. Timișoara II., M. Joffre-u. 19. I. ajtó. (5199) * ELADÓ vaskályha, üst, 100 kg-os mérleg, ajtóak ablakok, ottomán, féhlálószoba, asztalok, beletgolokocsi, zsíros bödényök. Timișoara IV., Fröbl-u. 36. II. 25. ajtó. (4753) * ANGOL órákat ad fiatal hölgy. Érdeklődni 9—10 között. Telefon 18-28. (5209) * MINDENES szobaleányt azonnalra felfogadok. Timișoara IV., Mircea Voda-u. 8. (5210) * JOGALLAPOTBAN levő házszoba sürgősen kerestetik. Ajánlatokat „Háló” jelgére kér a timișoarai kiadóba. (5211) * HÁLÓ-SZOBA, korszerű, eladó. Timișoara IV., Bratianu-u. 15. (5213) * FIGYELEM KERESKEDŐK! Egyetemista, București-be utazom és vissza ottani rendeléseim vannak. Átveszek ajánlatokat, bármilyen megbízást honorárium ellenében. Timișoara III., Brancoveanu-u. 36. első csengő, délelben 1—3-ig. (5214) * VARRÓNÓ, egyedülálló, olcsó lakást talál. Ajánlatokat „önálló” jelgére kér a timișoarai kiadóba. (5221) * GYERMEKKOCSI, mely, valódi gummikkal, eladó 15.000 lejért. Timișoara II., Balas-u. 14. (5223) * BEJARONÓT, megbízható, felfogadnak. Timișoara I., Marasesti-u. 7. I. 5. ajtó. (5225) * ELADÓ ebéd-élelmiszert, hat szék, két karosszék, sötét dí-

furniros és egy kombinált szekrény. Timișoara V., Sagovici-u. 7. (5226) * EGY VAGY KÉT SZOBAK lakást keresünk a Józsefváros központjában vagy az Erzsébetváros elején. Ajánlatokat „Komoiy lakó” jelgére kérek a timișoarai kiadóba. (5220) * IRODISTANÓ gyakorlattal, román-német nyelv kifogástalan tudásával, állást keres azonnalra. Címeiket a timișoarai kiadóba kér. (5227) * TRICORECORD költőgép betanítással, esetleg munka ellátással eladó. Timișoara IV., Pop de Basesti-utca 25. (5228) * OKLEVELES ápolónő felfogad betegeket teljes ellátással is. Timișoara II., Vladica Dionisie-u. 5. (5229) * BABY kötött ruñák, kabátok, sapkák, garnitúrák, új modellek készítése divatlapjaim után. Női és férfi pulloverek, lambet-jack készítése, régiek átkötése. Timișoara IV., Gojdu-utca 9. II. emelet 28. (5224) * RÁDIÓT keresek megvételre erős hálózati készülékkel. Theodos Károly, Timișoara II., Stefan cel Mare-u. 7. (5232) * KERESKE azonnali belépésre kis családhoz, főzni tudó mindent vagy mindenes bejárónót. Timișoara I., Regina Maria-körút. 5. II. 12. ajtó. (5194) * TALÁLTAM a Traian-téren egy pénzárca 422 lejelt. Tulajdonosa átveheti Suliman közrendőrnél az ügyészszégen. * ELADÓ modern törör diófa ebédlő panelből díőfa-gyökérrel polturozva. Freiszoba butorral vagy anélkül, fürdőszoba-

nasznalattal házaspárnak Belváros központjában kiadó. Cim: Wallandt, Timișoara III., Rusu Sirjanu-u. 26. (5234) * ELVE-SZÜLT a Gyárvárosban egy barna-ékete Airdale terrier nőstény fajkutyája, „Dolly” névre hallgat. Megtálalója magas jutalom ban részesül. Timișoara II., Ispiruscu-utca 20, Dobay-testvéreknél. (5237) * KERI-ásatást vállalok, Timișoara, Lujce-u. 8/4. (5607) * KISZOLGÁLÓ KISÁSSZONYI, kifizetőleányt és egy öregebb asszonyt mosogatóra azonnal felvesz a Bodega-Suzana, Timișoara I., Regina Maria-körút 5. Bejelentett szám 217/10421/940. (6000) * FELKÉRJÜK azon urakat, kik egy barnás fekete fajkutyát (Ajredale terrier) mely Kadett névre hallgat a Bredeceanu- és Paris-utca között magukkal vitték ezelőt egy hónapja, hogy nekem visszahozni sziveskedjenek alanti címre, jutalom ellenében. Strona Tancredi, Str. C. Bredeceanu 7. (5191) * AZONNAL alkalmazunk mechanikus mestert, „Primavara”, Timișoara IV., Asanesti-tér 5. (5202) * POLOSKAJRTÁST vállalok. Timișoara, távbeszélő szíveségből 51-00. * FÖZNI tudó mindent, megbízható, keresek Böhm, Timișoara III., Metianu-u. 2. földszint. (5204) * LAKÁS 4—5 SZOBAK novemberre beköltözhető, kerestetik Ügyneők nélkül. Bövebbet Weisz, Timișoara III., General Moșoiu-u. 11. (5198).